

Důvěra k ústavním institucím a spokojenost s politickou situací

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2004, v04-12</i>
Otázky:	<i>PI. 1, PS. 1</i>
Termín terénního šetření:	<i>29. 11. – 6. 12. 2004</i>
Počet respondentů:	<i>1 071</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>17. prosince 2004</i>
Zpracovala:	<i>Naděžda Horáková</i>

V prosincovém šetření Centra pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR realizovaném v rámci projektu Naše společnost 2004 jsme položili respondentům otázku, jak důvěřují jednotlivým ústavním institucím¹. Sledování důvěry občanů k ústavním institucím je pravidelnou součástí našich šetření, a proto je možné její vývoj dobře sledovat.

Tabulka 1: Důvěra obyvatel k ústavním institucím (v %)

DŮVĚRA	XII/03	I/04	II/04	III/04	IV/04	V/04	VI/04	IX/04	X/04	XI/04	XII/04
Prezident	66	72	71	77	72	77	74	75	73	73	72
Vláda ČR	29	37	26	33	28	36	26	35	40	31	28
Poslanecká sněmovna	22	26	20	23	17	27	24	26	27	23	18
Senát	19	20	20	22	17	23	22	20	23	19	17
Krajské zastupitelstvo	40	41	39	44	39	44	42	42	42	48	42
Obecní zastupitelstvo	61	61	59	65	58	64	60	59	62	63	60

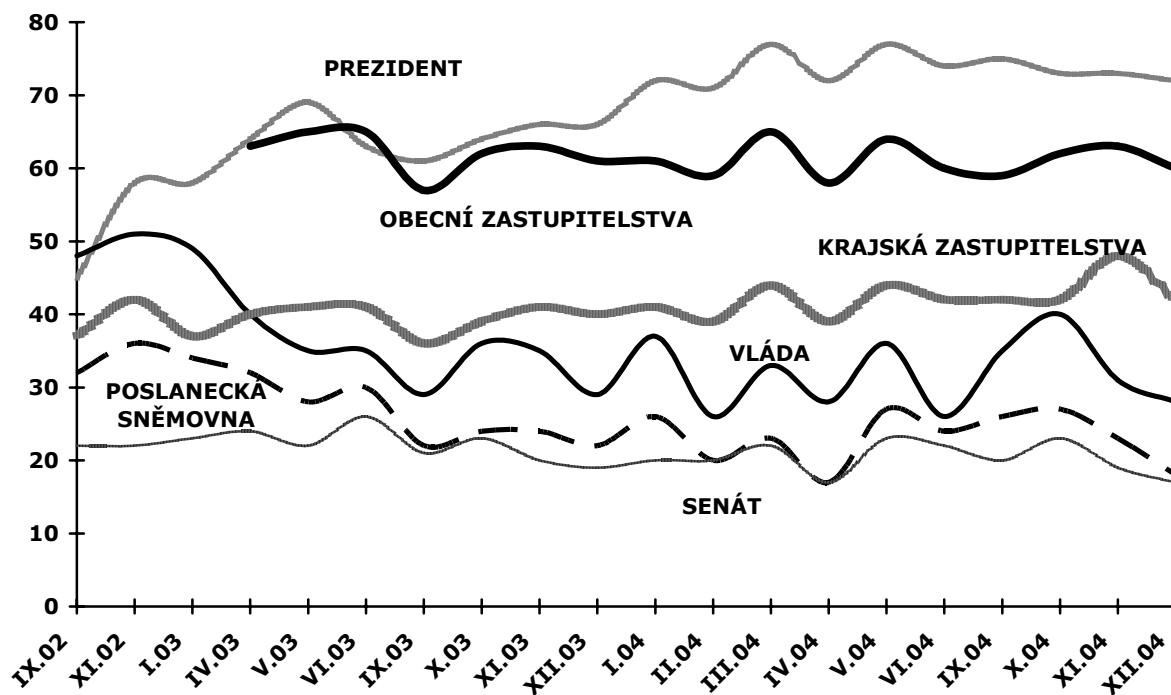
Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „spíše nedůvěřuje“ a „rozhodně nedůvěřuje“ a odpověď „nevím“.

V prosinci 2004 se největší důvěře českých občanů těšil prezident naší země. Důvěru mu vyjádřily téměř tři čtvrtiny dotázaných. Nadpoloviční podíl důvěřujících (60 %) rovněž zaznamenala obecní zastupitelstva. Přibližně dvě pětiny oslovených důvěřují krajskému zastupitelstvu (42 %). Další pokles důvěry zaznamenala česká vláda, které v současnosti důvěřuje 28 % občanů. Tradičně nejméně důvěryhodné se obyvatelům naší země jeví obě komory Parlamentu. Těm v prosinci 2004 vyjádřila důvěru pouze necelá pětina respondentů.

Vývoj důvěry občanů k ústavním institucím zachycuje graf 1.

¹ Otázka: „Řekněte, prosím, důvěřujete prezidentovi republiky, vládě ČR, Poslanecké sněmovně ČR, Senátu ČR, Vašemu krajskému zastupitelstvu, Vašemu obecnímu zastupitelstvu, Kanceláři veřejného ochránce práv (ombudsmanovi), Ústavnímu soudu, Nejvyššímu kontrolnímu úřadu.“

Graf 1: Vývoj důvěry k ústavním institucím od voleb do PS v roce 2002

V prosincovém šetření nás dále zajímalo, jak občané důvěřují Kanceláři veřejného ochránce práv (ombudsmanovi), Ústavnímu soudu a Nejvyššímu kontrolnímu úřadu.

Tabulka 2: Důvěra ke Kanceláři veřejného ochránce práv (ombudsmanovi) (v %)

	06/03	12/03	05/04	10/04	12/04 ²
Důvěřuje	45	48	51	48	45
Nedůvěřuje	28	29	24	24	21
Neví	27	23	25	28	25
Nezná ³	-	-	-	-	9

Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“ (respektive „rozhodně nedůvěřuje“ a „spíše nedůvěřuje“).

Kanceláři veřejného ochránce práv vyslovila v prosinci 2004 důvěru necelá polovina občanů České republiky. Naopak pětina dotázaných uvedla, že ombudsmanovi nedůvěřuje. K položené otázce se čtvrtina respondentů nedokázala vyjádřit a desetina pak uvedla, že ombudsmana vůbec nezná.

Tabulka 3: Důvěra k Ústavnímu soudu (v %)

	02/02	06/03	12/03	05/04	10/04	12/04
Důvěřuje	51	47	50	51	47	47
Nedůvěřuje	22	34	32	29	32	30
Neví	27	19	18	20	21	18
Nezná ³	-	-	-	-	-	5

Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“ (respektive „rozhodně nedůvěřuje“ a „spíše nedůvěřuje“).

² V prosinci 2004 jsme se dotazovali na důvěru ke Kanceláři veřejného ochránce práv (ombudsmana), zatímco v předcházejícím období jsme se ptali na důvěru k veřejnému ochránci práv (ombudsmanovi).

³ V prosinci 2004 byla respondentům nově předložena jako jedna z variant odpovědí „neznám“.

Ústavnímu soudu důvěřovala v říjnu 2004 necelá polovina českých občanů, nedůvěru mu pak vyjádřila téměř třetina oslovených. Každý pátý respondent nevěděl, jak na položenou otázku odpovědět, a 5 % dotázaných uvedlo, že Ústavní soud nezná.

Tabulka 4: Důvěra k Nejvyššímu kontrolnímu úřadu (v %)

	02/96	02/00	06/03	12/03	05/04	10/04	12/04
Důvěřuje	46	53	57	54	57	52	52
Nedůvěřuje	23	23	24	27	22	24	23
Neví	31	24	19	19	21	24	20
Nezná ³	-	-	-	-	-	-	5

Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně ano“ a „spíše ano“ (respektive „rozhodně ne“ a „spíše ne“), od února 2003 pak „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“ (respektive „rozhodně nedůvěřuje“ a „spíše nedůvěřuje“).

Nejvyššímu kontrolnímu úřadu vyjádřilo důvěru 52 % respondentů, nedůvěru pak necelá čtvrtina (23 %). Pětina oslovených nevěděla, zda Nejvyššímu kontrolnímu úřadu důvěřuje či nikoli, a 5 % respondentů uvedlo, že Nejvyšší kontrolní úřad nezná.

S politickou situací v naší zemi bylo v prosinci 2004 spokojeno 15 % dotázaných, nespokojenost vyjádřilo 54 %.⁴ Ani spokojeno ani nespokojeno bylo 28 % respondentů.

Tabulka 5: Spokojenost s politickou situací (v %)

Velmi spokojen	1
Spíše spokojen	14
Ani spokojen, ani nespokojen	28
Spíše nespokojen	38
Velmi nespokojen	16
Neví	3

Ke spokojeným s politickou situací patří častěji mladí lidé ve věku od 15 do 19 let, studenti a ti, kdo označují svoji životní úroveň jako dobrou. Z hlediska politické orientace panuje vyšší míra spokojenosti mezi příznivci ODS. Více spokojeni s politickou situací jsou také lidé, kteří důvěřují ústavním institucím.

Mezi nespokojené s politickou situací se častěji řadí sympatizanti KSČM. Nespokojenější jsou také lidé ve věku 45 až 59 let i lidé starší 59 let, důchodci a občané se špatnou životní úrovní.

⁴ Otázka: „Zamyslíte-li se nad celkovou současnou politickou situací v České republice, řekl byste, že jste s ní velmi spokojen, spíše spokojen, ani spokojen, ani nespokojen, spíše nespokojen?“

Graf 2: Vývoj spokojenosti s politickou situací v letech 2003 a 2004

